

Weet u het nog? Het Onze Lieve Kinderenplein? Een gedeelte voor de ingang van de Mariakapel van de Onze Lieve Vrouwebasiliek? Regelmatig het domein van uitgelaten kinderen. Geschminkt, verkleed, voorzien van attributen. Poppenspeler Ruben Efraim Komkommer leidde de georganiseerde chaos. Het O.L. Kinderenplein bestaat niet meer. Ruben wel.

• Ruben maakt zijn jeugdig publiek steevast onderdeel van de voorstelling.

Poppenspeler **Ruben**

“Ik mis Maastricht”

Als theaterman en poppenspeler Ruben Efraim Komkommer (57) praat over zijn optredens in Maastricht, klinkt er een latente vlaag van spijt in zijn stem. Hoe graag zou de geboren poppenspeler in zijn stad willen optreden.

“Niets liever dan dat”, zegt de poppenspeler met nadruk. “Ik mis Maastricht verschrikkelijk. Ik zou hier elke dag willen en kunnen spelen, maar de benodigde vergunningen zijn me te duur. Volgens de gemeentelijke verordeningen word ik zelfs aangeduid als ‘evenement’. Maar ik ben gewoon poppenspeler. Iemand met een interactief verteltheater. Met speelgoed, poppenspel en clownerie. Meer niet.” WeekendGezet woont een van de voorstellingen van Ruben Komkommer’s ‘De Kleine Wereld’ in Pretpark De Valkenier in Valkenburg bij. Als zijn optredens goed worden bevonden mag Ruben nog eens tien voorstellingen in het pretpark houden. Dat moet lukken, want in no time heeft hij de enthousiaste kinderen in zijn act betrokken en speelt hij het spel zoals hij dat al vierendertig jaar doet: net zo enthousiast als zijn uitgelaten kinderpublik.

Zijn optreden in Valkenburg doet denken aan de acts die Komkommer (het is zijn echte naam, zo blijkt uit zijn paspoort) ooit gaf op het Onze Lieve Vrouweplein in hartje Maastricht voor soms honderden kinderen. Onder meer de verbouwing van de basiliek en gemeentelijke ge- en verboden waren oorzaak dat poppenspeler Ruben het veld moest ruimen van het door hen genoemde ‘Onze Lieve Kinderenplein’. Verschrikkelijk jammer vindt hij. “Ik woon in Maastricht. Het is toch de stad waar ik het liefste speel”, zegt Ruben. Omdat hij moet rond zien te komen van de opbrengst van zijn optredens, speelt de poppenspeler overal in den lande. En dat reizen kost veel geld. Ruben: “Dat klopt. Maar er is nóg een grote kostenpost bijgekomen. Mijn moeder, die in Amsterdam woont, is aan het dementeren. Minstens één keer per week rijd ik met mijn busje vanuit Maastricht naar haar toe om haar te verzorgen en blijf dan drie à vier dagen. Dat doe ik graag. Want mijn moeder is een bijzondere vrouw. Niet alleen omdat zij een van de weinige mensen is die het vernietigingskamp Auschwitz heeft overleefd. Ook door haar persoonlijkheid. Ik moet

mijn gsm uitzetten anders belt ze me gegarandeerd een paar keer tijdens een optreden. Als ik tegen haar zeg: ‘ma, ik ben bezig. Ik kan nu even niet met je praten’ en het gesprek afbreek, belt ze me even later weer op. Dan is ze vergeten wat ik haar net zei. Triest, maar het is niet anders. De werkelijkheid moet ik accepteren.”

Volwassen tekst uit de mond van een man die nooit echt het kindzijn is ontgroeid. Zelf vindt hij dat hij snel volwassen moet worden voor wat betreft de ziekte van zijn moeder maar niet tijdens zijn optredens. En gezien de aandoenlijke en komische interactie tussen hem en zijn - vaak door hem verklede en geschminkte - jeugdige toehoorders, zal dat waarschijnlijk nooit gebeuren. En dat is maar goed ook. Ruben Komkommer is en blijft kind onder de kinderen. In een folder verwoordt hij zijn afwezige adolescentie met de volgende zin: ‘Hoe langer wij kinderen de verwondering die ze door het poppenspel meekrijgen, laten koesteren, des te sterker ze als volwassenen zullen worden’. Terwijl hij quasi struikelt over zijn gele puntschoen

- de ander is rood - vertelt hij na zijn eerste optreden honderduit over zijn successen in voorbijgane jaren. Opvallend is dat hij steeds opnieuw Maastricht noemt. De stad waar hij woont en nog steeds regelmatig zou willen optreden.

Het ontbreekt Ruben Efraim Komkommer bepaald niet aan ideeën, werklust of enthousiasme. De poppenspeler zal nooit na een optreden met zijn hoed langs het publiek lopen (‘ik weiger te bedelen en daar is trouwens een zogenaamde mansvergunning voor nodig’) maar zet wel een hoed op de grond. “De mensen kunnen daar een bijdrage in doen, maar ik voel dat er niet veel geld meer onder de mensen zit”, zegt hij met spijt in zijn stem.

“Hoe lang ik nog blijf optreden, vraag je? Als ik het financieel blijf trekken, tot mijn zeventigste. Ik zal er in elk geval mijn best voor doen.”

Inlichtingen: ruben-snuf@home.nl.

Tekst: Jean Brandts | Foto: Frans Laeven